

UMOWA**między Rządem Australii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) o współpracy w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej**

RZĄD AUSTRALII

i

EUROPEJSKA WSPÓLNOTA ENERGII ATOMOWEJ (Euratom), zwana dalej „Wspólnotą”,

PRAGNĄC wspierać swoją współpracę w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej;

UZNAJĄC, że Umowa między Rządem Australii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej dotycząca transferów materiałów jądrowych z Australii do Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej zawarta w Brukseli w dniu 21 września 1981 r. ma ograniczony zakres i wygasa w roku 2012;

POTWIERDZAJĄC silne zaangażowanie Rządu Australii, Wspólnoty i rządów jej państw członkowskich w nierozprzestrzenianie broni jądrowej, w szczególności we wzmocnienie i w skuteczne stosowanie właściwych systemów zabezpieczeń i kontroli wywozu materiałów jądrowych, w ramach których powinna przebiegać współpraca między Australią i Wspólnotą w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej;

POTWIERDZAJĄC poparcie Rządu Australii, Wspólnoty i rządów jej państw członkowskich dla celów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (zwanej dalej „MAEA”) i jej systemu zabezpieczeń;

POTWIERDZAJĄC silne zaangażowanie Rządu Australii, Wspólnoty i jej państw członkowskich w Konwencję o ochronie fizycznej materiałów jądrowych otwartą do podpisu w Wiedniu i w Nowym Jorku w dniu 3 marca 1980 r. i wchodzącą w życie generalnie w dniu 8 lutego 1987 r.;

MAJĄC NA UWADZE, że Australia i wszystkie państwa członkowskie Wspólnoty są stronami Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, sporządzonego w Waszyngtonie, Londynie i Moskwie w dniu 1 lipca 1968 r. i wchodzącego w życie dnia 5 marca 1970 r., zwanego dalej „układem o nierozprzestrzenianiu”;

ODNOTOWUJĄC, że zabezpieczenia materiałów jądrowych są stosowane przez wszystkie państwa członkowskie Wspólnoty na mocy zarówno Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (zwanego dalej „traktatem Euratom”), jak i porozumień o zabezpieczeniach zawartych między Wspólnotą, jej państwami członkowskimi i MAEA;

ODNOTOWUJĄC, że Rząd Australii i rządy wszystkich państw członkowskich Wspólnoty są członkami Grupy Dostawców Jądrowych;

ODNOTOWUJĄC, iż należy uwzględnić zobowiązania Rządu Australii i rządów każdego państwa członkowskiego Wspólnoty podjęte w ramach Grupy Dostawców Jądrowych;

UZNAJĄC podstawową zasadę swobodnego przepływu na rynku wewnętrznym w obrębie Unii Europejskiej;

ZGADZAJĄC SIĘ, że umowa powinna być zgodna z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii Europejskiej i Rządu Australii na mocy umów w ramach Światowej Organizacji Handlu;

PODKREŚLAJĄC zaangażowanie Rządu Australii i rządów państw członkowskich Wspólnoty w swoje umowy dwustronne w sprawie pokojowego wykorzystania energii jądrowej,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł I

Definicje

Jeżeli nie określono inaczej, dla celów niniejszej umowy:

1) „produkt uboczny” oznacza specjalny materiał rozszczepialny uzyskany w następstwie jednego procesu lub kilku procesów następujących kolejno po sobie bądź nie, z materiału jądrowego przetransferowanego na mocy niniejszej umowy;

2) „właściwy organ” oznacza:

— dla Rządu Australii, Australian Safeguards and Non-Proliferation Office (australijski urząd ds. bezpieczeństwa jądrowego i nierozprzestrzeniania materiałów jądrowych),

— w przypadku Wspólnoty, Komisję Europejską,

lub inne organy, o których wyznaczeniu dana strona może w dowolnym czasie powiadomić pisemnie drugą stronę;

3) „sprzęt” oznacza pozycje wymienione w sekcjach 1, 3, 4, 5, 6 i 7 załącznika B do dokumentu MAEA INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Wytyczne dotyczące transferu materiałów jądrowych);

4) „własność intelektualna” ma znaczenie zdefiniowane w art. 2 Konwencji ustanawiającej Światową Organizację Własności Intelektualnej, sporządzonej w Sztokholmie dnia 14 lipca 1967 r., zmienionej dnia 28 września 1979 r., i może obejmować inne kwestie uzgodnione przez strony;

5) „materiały niejądrowe” oznaczają:

— deuter i ciężką wodę (tlenek deuteru) i inne związki deuteru, w których stosunek liczby atomów deuteru do atomów wodoru jest większy niż 1:5000, do wykorzystania w reaktorze jądrowym zdefiniowanym w pkt. 1.1 załącznika B do dokumentu MAEA INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Wytyczne dotyczące transferu materiałów jądrowych),

— grafit klasy jądrowej: grafit do wykorzystania w reaktorze jądrowym zdefiniowanym w pkt. 1.1 załącznika B do dokumentu MAEA INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Wytyczne dotyczące transferu materiałów jądrowych), o stopniu czystości lepszym niż 5 części na milion równoważnika boru oraz o gęstości większej niż 1,50 g/cm³;

6) „materiały jądrowe” oznaczają wszelkie materiały wyjściowe lub specjalne materiały rozszczepialne zgodnie z definicją tych terminów w art. XX Statutu Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, sporządzonego w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 23 października 1956 r., który wszedł w życie w dniu 29 lipca 1957 r. (zwanego dalej „statutem MAEA”). Każda zmiana w wykazie materiałów uważanych za „materiały wyjściowe” lub „specjalne materiały rozszczepialne” dokonana przez Radę Gubernatorów

MAEA na mocy art. XX statutu MAEA staje się, zgodnie z niniejszą umową, skuteczna tylko wówczas, gdy strony wzajemnie poinformują się na piśmie, że akceptują taką zmianę;

7) „strony” oznaczają z jednej strony Rząd Australii, a z drugiej Wspólnotę;

8) „cel pokojowy” obejmuje wykorzystywanie materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych, sprzętu i technologii w takich dziedzinach, jak produkcja prądu elektrycznego, medycyna, rolnictwo i przemysł, ale nie obejmuje badań lub rozwoju w zakresie jakichkolwiek urządzeń wybuchowych ani żadnych celów wojskowych. Cel wojskowy nie obejmuje zasilania bazy wojskowej w energię pobieraną z dowolnej sieci energetycznej ani produkcji radioizotopów, które mają być wykorzystywane do celów medycznych w szpitalu wojskowym;

9) „osoby” oznaczają jakąkolwiek osobę fizyczną, przedsiębiorstwo lub inny podmiot podlegający obowiązującym przepisom ustawowym i wykonawczym na odpowiednich obszarach jurysdykcji stron, z wykluczeniem samych stron niniejszej umowy;

10) „technologia” ma znaczenie określone w załączniku A do dokumentu MAEA INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Wytyczne dotyczące transferu materiałów jądrowych);

11) „Wspólnota” oznacza zarówno:

— osobę prawną powołaną przez traktat Euratom; jak i

— terytoria, na których ma zastosowanie traktat Euratom.

Artykuł II

Cel

Celem niniejszej umowy jest zapewnienie struktury dla współpracy pomiędzy stronami w zakresie pokojowego wykorzystania energii jądrowej zgodnie z zasadami obopólnych korzyści oraz wzajemności i bez uszczerbku dla odpowiednich kompetencji każdej ze stron.

Artykuł III

Zakres współpracy

1. Materiały jądrowe, materiały niejądrowe, sprzęt i technologia objęte niniejszą umową są wykorzystywane wyłącznie do celów pokojowych i nie mogą być wykorzystywane do produkcji broni jądrowej ani innych jądrowych urządzeń wybuchowych, do badań lub rozwoju w zakresie broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych, ani wykorzystywane do jakichkolwiek celów wojskowych ani w żaden sposób służący jakimkolwiek celowi wojskowemu.

Materiały jądrowe, materiały niejądrowe lub materiały jądrowe powstałe jako produkt uboczny są wykorzystywane wyłącznie do celów pokojowych i nie mogą być wykorzystywane do jakichkolwiek celów wojskowych.

2. Przewidywana w ramach niniejszej umowy współpraca pomiędzy stronami może obejmować:

- a) dostawy materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych oraz sprzętu;
- b) transfery technologii, w tym przekazywanie informacji istotnych dla niniejszego artykułu, pod warunkiem że Australia i odnośne państwa członkowskie Wspólnoty wyraziły chęć ujęcia takich transferów w strukturze niniejszej umowy;
- c) transfery sprzętu, który został określony przez strony jako sprzęt zaprojektowany, wykonany lub eksploatowany na podstawie lub przy użyciu informacji uzyskanych od drugiej strony i który znajduje się pod jurysdykcją jednej ze stron w momencie takiego określenia;
- d) zakup sprzętu i urządzeń;
- e) dostęp do i wykorzystanie sprzętu i obiektów;
- f) gospodarkę wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi;
- g) bezpieczeństwo jądrowe i ochronę przed promieniowaniem;
- h) zabezpieczenia;
- i) wykorzystanie radioizotopów i promieniowania w rolnictwie, przemyśle i medycynie;
- j) rozpoznanie geologiczne i geofizyczne, prace rozwojowe, produkcję, dalsze przetwarzanie i wykorzystywanie złóż uranu;
- k) aspekty regulacyjne pokojowego wykorzystania energii jądrowej; oraz
- l) inne dziedziny istotne dla przedmiotu niniejszej umowy, w zakresie, w jakim zostały one uwzględnione w odpowiednich programach stron.

3. Współpraca obejmuje prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie energii jądrowej stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania stron zgodnie z przepisami uzupełniającymi, które zostaną uzgodnione przez strony.

4. Współpracę, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, można podejmować w następujących formach:

- a) organizacja sympozjów i seminariów;
- b) organizacja wspólnych projektów i ustanawianie wspólnych przedsięwzięć;
- c) tworzenie dwustronnych grup roboczych do celów realizacji wspólnych projektów;
- d) świadczenie usług cyklu paliwowego z uwzględnieniem konwersji uranu i wzbogacania izotopowego;
- e) współpraca handlowa i komercyjna w zakresie cyklu paliwowego;

f) transfery sprzętu przemysłowego i technologii przemysłowych; oraz

g) inne formy współpracy, jakie strony ustalą w formie pisemnej.

5. Współpraca w poszczególnych dziedzinach określonych w ust. 2 niniejszego artykułu może być w razie konieczności realizowana poprzez ustalenia między osobą prawną z Australii i osobą prawną ze Wspólnoty, o której odpowiedni właściwy organ powiadamia drugi właściwy organ jako o osobie odpowiedzialnie upoważnionej do realizacji takiej współpracy. Wszelkie ustalenia tego rodzaju obejmują postanowienia dotyczące ochrony praw własności intelektualnej, w przypadku gdy prawa takie istnieją lub powstają.

Artykuł IV

Elementy podlegające umowie

1. Niniejsza umowa ma zastosowanie do:

- a) materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych lub sprzętu przekazywanych między stronami lub ich odpowiednimi osobami, bezpośrednio lub poprzez państwo trzecie.

Wyżej wymienione materiały jądrowe, materiały niejądrowe lub sprzęt podlegają niniejszej umowie po ich wprowadzeniu na obszar jurysdykcji terytorialnej strony otrzymującej, z zastrzeżeniem, że strona dostarczająca dokonała pisemnego powiadomienia strony otrzymującej o transferze, a strona otrzymująca pisemnie potwierdziła, że materiały takie podlegają lub będą podlegać niniejszej umowie oraz że proponowany odbiorca – w przypadku gdy nie jest nim strona otrzymująca – jest osobą upoważnioną na obszarze jurysdykcji terytorialnej strony otrzymującej;

- b) wszelkich postaci materiałów jądrowych powstałych w rezultacie procesów chemicznych lub fizycznych, lub w drodze rozdzielania izotopów, pod warunkiem że ilość materiałów jądrowych przygotowanych w ten sposób jest uznawana za objętą zakresem niniejszej umowy w takim samym stosunku, w jakim ilość materiałów jądrowych wykorzystanych do jej przygotowania i podlegających niniejszej umowie odpowiada całkowitej ilości materiałów jądrowych wykorzystanych w ten sposób;

- c) wytwarzania wszelkich materiałów jądrowych w drodze napromieniania neutronowego, pod warunkiem że ilość materiałów jądrowych wyprodukowanych w taki sposób uznaje się za objętą zakresem niniejszej umowy w takim samym stosunku, w jakim ilość materiałów jądrowych wykorzystanych do jej wytworzenia i podlegających niniejszej umowie przyczynia się do tego wytworzenia;

- d) materiałów jądrowych wytwarzanych, przetwarzanych lub wykorzystywanych w sprzęcie, jeżeli:

(i) materiały niejądrowe podlegające niniejszej umowie zostały głównie lub w całości wykorzystane do produkcji, przetwarzania lub wykorzystania takich materiałów jądrowych;

(ii) sprzęt objęty niniejszą umową został głównie lub w całości wykorzystany do produkcji, przetwarzania lub wykorzystania takich materiałów jądrowych;

- (iii) sprzęt został określony przez stronę dostarczającą, po konsultacji ze stroną otrzymującą, jako zaprojektowany, skonstruowany, wyprodukowany lub eksploatowany na podstawie lub z wykorzystaniem technologii przekazanej w ramach niniejszej umowy; oraz
- (iv) sprzęt, o którym mowa w pkt (ii) i (iii), jest ograniczony do pozycji 1.1, 3, 4, 5, 6, 7 załącznika B do dokumentu INFIRC/254/Rev.9/Part 1 i wyraźnie wyklucza wszelkie elementy składowe takiego sprzętu;
- e) materiałów jądrowych podlegających umowie dotyczącej transferów materiałów jądrowych z Australii do Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej sporządzonej w Brukseli dnia 21 września 1981 r.;
- f) materiałów jądrowych przekazywanych z państw członkowskich Wspólnoty do Australii na mocy umów dwustronnych, o których Wspólnota została powiadomiona w momencie wejścia niniejszej umowy w życie; oraz
- g) materiałów jądrowych odzyskiwanych do celów jądrowych z rud lub koncentratów innych niż koncentraty rudy uranu, które są przekazywane między stronami bezpośrednio lub poprzez państwo trzecie, a odzysk których został podany przez stronę przekazującą jako mający znaczenie dla umowy. W przypadku gdy takie materiały jądrowe nie mogą podlegać wszystkim warunkom określonym w art. VII, takie materiały jądrowe nie mogą być wykorzystywane, dopóki strony nie skonsultują się ze sobą i nie podejmą decyzji odnośnie do zabezpieczeń i środków ochrony fizycznej, które należy zastosować.
2. Materiały jądrowe, materiały niejądrowe lub sprzęt, określone w ust. 1 niniejszego artykułu, podlegają nadal postanowieniom niniejszej umowy, aż do ustalenia, zgodnie z procedurami, określonymi w ustaleniach administracyjnych przyjętych na mocy art. XII niniejszej umowy, że:
- a) taki produkt został ponownie przekazany poza obszar jurysdykcji strony otrzymującej zgodnie z art. VII ust. 5 i 6 niniejszej umowy;
- b) materiały jądrowe nie są już przydatne do żadnych działań w dziedzinie jądrowej mających znaczenie z punktu widzenia zabezpieczeń, o których mowa w art. VII ust. 1, lub że ich odzyskanie stało się praktycznie niemożliwe. Do celów ustalenia, kiedy materiał jądrowy podlegający niniejszej umowie nie nadaje się już do wykorzystania, lub że jest praktycznie nie do odzyskania w celu przetworzenia do postaci, w której nadawałby się do wykorzystania do jakichkolwiek działań w dziedzinie jądrowej istotnych z punktu widzenia zabezpieczeń, obie strony przyjmują ustalenia przyjęte przez MAEA zgodnie z postanowieniami dotyczącymi zakończenia stosowania zabezpieczeń, określonymi w odpowiednim porozumieniu w sprawie zabezpieczeń, którego MAEA jest stroną;
- c) materiały niejądrowe i sprzęt nie są już przydatne do celów jądrowych; lub

d) strony uzgodnią wzajemnie w formie pisemnej, że materiał ten nie podlega już postanowieniom niniejszej umowy.

3. Transfery technologii podlegają niniejszej umowie w przypadku państw członkowskich Wspólnoty, które wyraziły chęć uwzględnienia takich transferów w strukturze niniejszej umowy w drodze pisemnego powiadomienia skierowanego przez państwo członkowskie do Komisji Europejskiej. Przed każdym transferem zainteresowane państwa członkowskie i Komisja Europejska z jednej strony, a Rząd Australii z drugiej powinny wystosować do siebie powiadomienie.

Artykuł V

Wzbogacanie

Przed wzbogacaniem jakiegokolwiek materiału jądrowego podlegającego niniejszej umowie do koncentracji co najmniej dwudziestu (20) procent izotopu U 235 uzyskuje się pisemną zgodę obydwu stron. W takiej zgodzie należy podać opis warunków, na podstawie których można używać uranu wzbogaczonego do koncentracji co najmniej dwudziestu (20) procent. Strony mogą ustanowić mechanizm ułatwiający wdrożenie tego postanowienia.

Artykuł VI

Handel materiałami jądrowymi, materiałami niejądrowymi, sprzętem lub technologią

1. Każdy transfer materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych lub sprzętu przeprowadzany w ramach współpracy dokonywany jest zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi zobowiązaniami Wspólnoty, jej państw członkowskich i Australii w odniesieniu do sposobów pokojowego wykorzystania energii jądrowej, wyszczególnionych w art. VII.

2. W możliwym zakresie strony pomagają sobie wzajemnie w zakresie zakupu materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych lub sprzętu przez jedną ze stron lub przez osoby ze Wspólnoty lub osoby podlegające jurysdykcji Rządu Australii.

3. Kontynuacja współpracy przewidzianej w niniejszej umowie jest zależna od wzajemnego zadowalającego zastosowania systemu zabezpieczeń i kontroli ustanowionego przez Wspólnotę zgodnie z traktatem Euratom oraz systemu zabezpieczeń i kontroli materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych lub urządzeń ustanowionego przez Rząd Australii.

4. Postanowienia niniejszej umowy nie mogą być wykorzystywane do utrudniania realizacji zasady swobodnego przepływu na rynku wewnętrznym w obrębie UE.

5. Transfery materiałów jądrowych i odpowiednich usług wykonuje się na uczciwych warunkach handlowych. Wykonanie postanowień niniejszego ustępu nie powinno naruszać traktatu Euratom i wtórnych aktów prawnych oraz australijskich przepisów ustawowych i wykonawczych.

6. W uzupełnieniu art. VII ust. 5 i 6 ponowne transfery wszelkich materiałów lub technologii podlegających niniejszej umowie poza terytorium podlegające jurysdykcji stron są dokonywane wyłącznie przy przestrzeganiu zobowiązań zaciągniętych przez rządy poszczególnych państw członkowskich Wspólnoty oraz Rząd Australii w ramach grupy państw dostarczających materiały jądrowe, określanej jako Grupa Dostawców Jądrowych. Do ponownych transferów wszelkich materiałów objętych niniejszą umową mają zastosowanie w szczególności wytyczne dla transferów nuklearnych, zawarte w dokumencie MAEA INFCIRC/254/Rev.9/Part 1.

Artykuł VII

Materiały jądrowe podlegające umowie

1. Materiały jądrowe podlegające niniejszej umowie podlegają następującym warunkom:

- a) we Wspólnocie – zabezpieczeniom Euratom na mocy traktatu Euratom oraz zabezpieczeniom MAEA na mocy następujących porozumień o zabezpieczeniach, w ewentualnie zmienionej lub nowej wersji oraz zgodnie z traktatem o nierozprzestrzaniu:
 - (i) Umowie między państwami członkowskimi Wspólnoty nieposiadającymi broni jądrowej, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz Międzynarodową Agencją Energii Atomowej sporządzonej w Brukseli w dniu 5 kwietnia 1973 r., która weszła w życie dnia 21 lutego 1977 r. (dokument MAEA INFCIRC/193);
 - (ii) Umowie między Francją, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz Międzynarodową Agencją Energii Atomowej sporządzonej w lipcu 1978 r., która weszła w życie dnia 12 września 1981 r. (dokument MAEA INFCIRC/290);
 - (iii) Umowie między Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz Międzynarodową Agencją Energii Atomowej w sprawie stosowania zabezpieczeń w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w związku z Układem o nierozprzestrzaniu broni jądrowej, sporządzonej w Wiedniu dnia 6 września 1976 r., która weszła w życie dnia 14 sierpnia 1978 r. (dokument MAEA INFCIRC/263);
 - (iv) protokołom dodatkowym IAEA INFCIRC/193/Add.8, IAEA INFCIRC/263/Add.1 oraz IAEA INFCIRC/290/Add.1 podpisanym w Wiedniu w dniu 22 września 1998 r., które weszły w życie w dniu 30 kwietnia 2004 r. na podstawie dokumentu IAEA INFCIRC/540 (wersji poprawionej) (system wzmocnionych zabezpieczeń, część II);
 - b) w Australii – zabezpieczeniom MAEA na mocy Umowy między Australią a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej dotyczącej stosowania zabezpieczeń w związku z Układem o nierozprzestrzaniu broni jądrowej, która weszła w życie dnia 10 lipca 1974 r. (opublikowanej jako dokument MAEA INFCIRC/217); uzupełnionym Protokołem dodatkowym do Umowy między Australią a Międzynarodową Agencją Energii Atomowej dotyczącej stosowania zabezpieczeń w związku z Układem o nierozprzestrzaniu broni jądrowej, sporządzonym w Wiedniu dnia 23 września 1997 r., który wszedł w życie z dniem 12 grudnia 1998 r. (dokument MAEA INFCIRC/217/Add.1).
2. W przypadku gdy stosowanie którejkolwiek z umów z MAEA wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu zostało z jakiegokolwiek powodu zawieszono lub zakończone we Wspólnocie lub w Australii, dana strona zawiera umowę z MAEA o równoważnych skutkach i zakresie równoważnym z odnośnymi umowami dotyczącymi zabezpieczeń wymienionymi w postanowieniach niniejszego artykułu ust. 1 lit. a) lub b) lub, jeśli nie jest to możliwe,
 - a) Wspólnota, w zakresie, w jakim jej to dotyczy, stosuje zabezpieczenia oparte na systemie zabezpieczeń Euratom o równoważnych skutkach i zakresie równoważnym z umowami dotyczącymi zabezpieczeń wymienionymi w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu lub, jeżeli nie jest to możliwe,
 - b) strony dokonują uzgodnień o zastosowaniu zabezpieczeń o równoważnych skutkach i zakresie równoważnym z umowami dotyczącymi zabezpieczeń wymienionymi w ust. 1 lit. a) lub b) niniejszego artykułu.
 3. Stosowanie środków ochrony fizycznej musi być w każdym momencie na poziomie spełniającym przynajmniej kryteria określone w załączniku C do dokumentu MAEA INFCIRC/254/Rev.9/Part 1 (Wytyczne dla transferu materiałów jądrowych); w uzupełnieniu do tego dokumentu państwa członkowskie Wspólnoty, w razie potrzeby Komisja Europejska, oraz Australia uwzględniają przy stosowaniu środków ochrony fizycznej swoje zobowiązania na mocy Konwencji o ochronie fizycznej materiałów jądrowych sporządzonej dnia 3 marca 1980 r., w tym wszelkich zmian tej konwencji obowiązujących każdą ze stron oraz zalecenia zawarte w dokumencie MAEA INFCIRC/225/Rev.5 (Zalecenia w sprawie ochrony fizycznej materiałów i obiektów jądrowych). Transport podlega postanowieniom międzynarodowej Konwencji o ochronie fizycznej materiałów jądrowych sporządzonej dnia 3 marca 1980 r., z uwzględnieniem wszelkich zmian mających zastosowanie do każdej ze stron oraz przepisom MAEA dotyczącym bezpiecznego transportu materiałów promieniotwórczych (seria norm bezpieczeństwa MAEA nr TS-R-l).
 4. Bezpieczeństwo jądrowe i gospodarka odpadami podlegają Konwencji bezpieczeństwa jądrowego sporządzonej w Wiedniu dnia 17 czerwca 1994 r., która weszła w życie z dniem 24 października 1996 r. (dokument MAEA INFCIRC/449); Wspólnej konwencji bezpieczeństwa w postępowaniu z wypalonym paliwem jądrowym i bezpieczeństwa w postępowaniu z odpadami promieniotwórczymi sporządzonej w Wiedniu dnia 5 września 1997 r., która weszła w życie z dniem 18 czerwca 2001 r. (dokument MAEA INFCIRC/546); Konwencji o pomocy w przypadku awarii jądrowej lub zagrożenia radiologicznego sporządzonej w Wiedniu dnia 26 września 1986 r., która weszła w życie z dniem 26 lutego 1987 r. (dokument MAEA INFCIRC/336); Konwencji o wczesnym powiadamianiu o awarii jądrowej sporządzonej w Wiedniu dnia 26 września 1986 r., która weszła w życie z dniem 27 października 1986 r. (dokument MAEA INFCIRC/335).

5. Materiałów jądrowych podlegających niniejszej umowie nie przekazuje się poza terytorium podlegające jurysdykcji strony otrzymującej bez uprzedniej zgody strony dostarczającej, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 6 niniejszego artykułu.

6. Z chwilą wejścia w życie niniejszej umowy strony przekazują sobie wykazy państw trzecich, do których są dopuszczalne dalsze transfery wykonywane przez drugą stronę na mocy ust. 5 niniejszego artykułu. Strony powiadamiają się wzajemnie o zmianach w wykazach państw trzecich.

Artykuł VIII

Ponowne przetwarzanie

Strony udzielają zgody na ponowne przetwarzanie paliwa jądrowego zawierającego materiały jądrowe podlegające niniejszej umowie, pod warunkiem że takie ponowne przetwarzanie będzie się odbywać zgodnie z warunkami określonymi w załączniku A.

Artykuł IX

Własność intelektualna

Strony zapewniają odpowiednią i skuteczną ochronę wytworzonej własności intelektualnej oraz technologii przekazanej na podstawie niniejszej umowy zgodnie ze stosownymi umowami i ustaleniami międzynarodowymi oraz przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi w Australii i w Unii Europejskiej, we Wspólnocie lub w ich państwach członkowskich.

Artykuł X

Wymiana informacji

1. Strony mogą udostępnić sobie wzajemnie i osobom ze Wspólnoty lub znajdującym się w obszarze jurysdykcji Rządu Australii będące w ich posiadaniu informacje dotyczące kwestii ujętych w zakresie niniejszej umowy.

Z zakresu niniejszej umowy wyłącza się informacje otrzymane od jakiegokolwiek osoby trzeciej na warunkach uniemożliwiających dalsze przekazanie takich informacji.

Informacje uznane przez stronę dostarczającą za informacje mające wartość handlową przekazuje się wyłącznie na warunkach określonych przez stronę dostarczającą.

2. Strony wspierają i ułatwiają wymianę informacji pomiędzy osobami na obszarze jurysdykcji Rządu Australii z jednej strony a osobami ze Wspólnoty z drugiej, w sprawach leżących w zakresie niniejszej umowy.

Informacje należące do takich osób dostarcza się wyłącznie za zgodą tych osób i na warunkach przez nie określonych.

3. Strony podejmują wszelkie stosowne środki ostrożności w celu zachowania poufności informacji otrzymywanych w wyniku wykonywania niniejszej Umowy.

Artykuł XI

Wykonanie umowy

1. Postanowienia niniejszej umowy są wykonywane w dobrej wierze i w taki sposób, aby uniknąć przeszkód, opóźnień

i nadmiernej ingerencji w działalność w dziedzinie jądrowej w Australii i we Wspólnocie, a także aby zachować zgodność z praktyką rozważnego zarządzania niezbędnego do ekonomicznego i bezpiecznego prowadzenia działalności jądrowej.

2. Postanowień niniejszej umowy nie wykorzystuje się w celu osiągnięcia korzyści komercyjnych lub przemysłowych, ani ingerowania w komercyjne lub przemysłowe interesy, zarówno wewnętrzne, jak i międzynarodowe, żadnej ze stron lub upoważnionych osób, ani też ingerowania w politykę jądrową żadnej ze stron lub rządów państw członkowskich Wspólnoty, ani utrudniania promowania pokojowego i niezagrażającego wybuchem wykorzystania energii jądrowej, ani powstrzymywania przepływu produktów podlegających lub zgłoszonych jako mające podlegać niniejszej umowie, zarówno na odpowiednich obszarach jurysdykcji stron lub między Rządem Australii a Wspólnotą.

3. Podstawą ewidencji materiałów jądrowych i materiałów niejądrowych podlegających niniejszej umowie będzie zamienność materiałów jądrowych oraz zasady proporcjonalności i równoważności materiałów jądrowych określone w uzgodnieniach administracyjnych przyjętych na mocy art. XII niniejszej umowy.

4. Każda zmiana biuletynów informacyjnych MAEA (MAEA Information Circulars), o których mowa w art. I, IV, VI i VII niniejszej umowy, ma moc obowiązującą w ramach niniejszej umowy, dopiero gdy strony powiadomią się wzajemnie drogą dyplomatyczną w formie pisemnej, że akceptują taką zmianę.

Artykuł XII

Uzgodnienia administracyjne

1. Właściwe organy obu stron określają uzgodnienia administracyjne dla zapewnienia skutecznego wykonania postanowień niniejszej umowy.

2. Ustalenia administracyjne określone na mocy ust. 1 niniejszego artykułu można zmienić w drodze wzajemnych ustaleń właściwych organów w formie pisemnej.

Artykuł XIII

Prawo właściwe

1. Współpraca przewidziana w niniejszej umowie powinna być zgodna z obowiązującymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi w Australii i Unii Europejskiej, jak również z zawartymi przez strony umowami międzynarodowymi. W przypadku Wspólnoty obowiązujące prawo obejmuje traktat Euratom i tworzone na jego podstawie prawo wtórne.

2. Każda ze stron jest odpowiedzialna przed drugą stroną za dopilnowanie, aby postanowienia niniejszej umowy zostały zaakceptowane i były przestrzegane, w przypadku Australii przez jej wszystkie przedsiębiorstwa rządowe i wszystkie osoby podlegające jurysdykcji Australii, a w przypadku Wspólnoty – przez wszystkie osoby we Wspólnocie, które otrzymały zezwolenia na mocy niniejszej umowy.

Artykuł XIV

Niezgodność

1. Jeżeli jedna ze stron lub którekolwiek państwo członkowskie Wspólnoty naruszy którekolwiek z zasadniczych postanowień umowy, druga strona może, w drodze odpowiedniego pisemnego powiadomienia, zawiesić lub wypowiedzieć w całości lub w części współpracę w ramach niniejszej Umowy.

2. Zanim jedna ze stron podejmie w tym celu odpowiednie działania, strony konsultują się w celu podjęcia decyzji co do konieczności przyjęcia środków naprawczych lub innych, a jeśli są one konieczne, to jakie środki należy zastosować i w jakich terminach.

3. Zawieszenie lub wypowiedzenie na mocy ust. 1 niniejszego artykułu następuje wyłącznie w przypadku niewdrożenia w terminie określonym przez strony środków, co do których podjęto decyzję, lub w przypadku niezalezienia rozwiązania w rozsądnym czasie. W takich przypadkach strona dostarczająca ma prawo żądania zwrotu materiałów jądrowych, materiałów niejądrowych, sprzętu i technologii podlegających niniejszej umowie.

4. W przypadku zdetonowania wybuchowego urządzenia jądrowego przez państwo członkowskie Wspólnoty nieposiadające broni jądrowej lub przez Australię zastosowanie mają postanowienia ust. 1–3 niniejszego artykułu.

Artykuł XV

Konsultacje i arbitraż

1. Na żądanie którejkolwiek ze stron, przedstawiciele stron spotykają się w razie konieczności w celu przeprowadzenia wzajemnych konsultacji w zakresie spraw związanych ze stosowaniem postanowień niniejszej umowy, w celu nadzoru nad funkcjonowaniem umowy oraz omówienia ustaleń w zakresie współpracy dodatkowych w stosunku do ustaleń przewidzianych w niniejszej umowie. Konsultacje takie mogą się również odbywać w formie wymiany korespondencji. Strony prowadzą konsultacje szczególnie przed rozpoczęciem nowych projektów w zakresie wzbogacania lub ponownego przetwarzania mających znaczenie dla materiałów jądrowych podlegających niniejszej umowie.

2. Wszelkie spory wynikające z interpretacji lub stosowania niniejszej umowy, które nie zostaną rozstrzygnięte w drodze negocjacji ani w inny sposób, na żądanie jednej ze stron, zostają przekazane do rozstrzygnięcia do trybunału arbitrażowego składającego się z trzech arbitrów. Każda ze stron wyznacza jednego arbitra, a dwaj arbitrzy wyznaczeni w ten sposób wybierają trzeciego, niebędącego obywatelem żadnego z państw będących stronami niniejszej umowy, który zostaje przewodniczącym. Jeżeli, w ciągu trzydziestu dni od złożenia wniosku o arbitraż, którakolwiek ze stron nie mianuje arbitra, druga strona sporu może zwrócić się do Prezesa Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o wyznaczenie arbitra dla strony, która tego nie uczyniła. Jeżeli w terminie

trzydziestu dni od wyznaczenia lub mianowania arbitrów obydwóch stron nie wybrano trzeciego arbitra, którakolwiek ze stron może zwrócić się do Prezesa Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o wyznaczenie trzeciego arbitra. Większość członków trybunału arbitrażowego stanowi kworum, a wszystkie decyzje zapadają większością głosów wszystkich członków trybunału arbitrażowego. Procedura arbitrażowa określona zostaje przez trybunał. Decyzje trybunału są wiążące dla obydwu stron i przez nie wykonywane. Wynagrodzenie arbitrów ustala się na takiej samej podstawie jak dla powoływanych *ad hoc* sędziów Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

3. Do celów rozstrzygania sporów używa się tekstu niniejszej umowy w języku angielskim.

Artykuł XVI

Przepisy uzupełniające

Postanowienia jakichkolwiek umów dwustronnych w sprawie współpracy jądrowej obowiązujących między Australią a państwami członkowskimi Wspólnoty uznaje się za uzupełniające wobec niniejszej umowy oraz, w razie potrzeby, zastępuje się je postanowieniami niniejszej umowy.

Artykuł XVII

Zmiany

1. Strony mogą konsultować, na wniosek którejkolwiek ze stron, możliwe zmiany w niniejszej umowie, w szczególności w celu uwzględnienia międzynarodowych osiągnięć w dziedzinie zabezpieczeń materiałów jądrowych.

2. Niniejsza umowa może zostać zmieniona, jeżeli strony tak postanowią.

3. Zmiany wchodzi w życie w terminie określonym przez strony w drodze wymiany przez strony not dyplomatycznych stwierdzających, że wewnętrzne procedury stron niezbędne do wejścia w życie tych zmian zostały zakończone.

Załącznik do niniejszej umowy stanowi integralną część niniejszej umowy i można go zmieniać zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.

Artykuł XVIII

Wejście w życie i okres obowiązywania

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie w dniu ostatniej pisemnej notyfikacji o zakończeniu przez strony wewnętrznych procedur niezbędnych do wejścia w życie umowy.

2. Niniejsza umowa obowiązuje przez początkowy okres trzydziestu lat. Po upływie tego okresu umowę przedłuża się automatycznie na dalsze okresy dziesięciu lat, chyba że jedna strona w drodze wymiany not dyplomatycznych powiadomi drugą o zamiarze rozwiązania umowy co najmniej sześć miesięcy przed upływem którejkolwiek z takich dziesięcioletnich okresów.

3. Nie naruszając zawieszenia, wypowiedzenia lub wygaśnięcia niniejszej umowy albo współpracy na jej mocy z jakiegokolwiek powodu, zobowiązania wynikające z art. III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII i XIII pozostają skuteczne tak długo, jak jakiegokolwiek materiały jądrowe, materiały niejądrowe lub sprzęt, podlegające postanowieniom tych artykułów, pozostają na terytorium drugiej strony lub gdziekolwiek pod jej jurysdykcją lub kontrolą, albo do momentu, gdy, zgodnie z postanowieniami art. IV, strony ustalą, że takie materiały jądrowe nie nadają się już do wykorzystania, lub że są praktycznie nie do odzyskania w celu przetworzenia do postaci, w której nadawałyby się do wykorzystania do celów jakiegokolwiek działalności jądrowej, istotnej z punktu widzenia zabezpieczeń.

4. Niniejsza umowa zastępuje:

- a) Umowę między Rządem Australii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej dotyczącą transferów materiałów jądrowych z Australii do Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, sporządzoną w Brukseli w dniu 21 września 1981 r.;
- b) wymianę not do Umowy między Rządem Australii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) dotyczącej transferów materiałów jądrowych z dnia 21 września 1981 r., stanowiących porozumienie wykonawcze dotyczące wymiany zobowiązań międzynarodowych sporządzone w Brukseli w dniu 8 września 1993 r.;
- c) wymianę not do Umowy między Rządem Australii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) dotyczącej transferów materiałów jądrowych z dnia 21 września 1981 r., stanowiących porozumienie wykonawcze dotyczące transferów plutonu, sporządzone w Brukseli w dniu 8 września 1993 r.; oraz
- d) wymianę not, stanowiącą porozumienie wykonawcze między Rządem Australii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom) dotyczące transferów plutonu w ramach umowy między Rządem Australii a Euratom dotyczącej transferów materiałów jądrowych z Australii do Euratom wraz załączonym listem towarzyszącym nr 2, z dnia 21 września 1981 r. oraz porozumieniem wykonawczym dotyczącym transferów plutonu z dnia 8 września 1993 r.

Sporządzono w podwójnych egzemplarzach w Canberze dnia piątego września dwa tysiące jedenastego roku w językach: bułgarskim, czeskim, duńskim, angielskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny.

W DOWÓD POWYŻSZEGO, odpowiednio upoważnieni niżej podpisani, złożyli swoje podpisy pod niniejszą umową.

W imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej
J. M. BARROSO

W imieniu Rządu Australii
J. GILLARD

ZAŁĄCZNIK A

PONOWNE PRZETWARZANIE

Mając na uwadze, że art. VIII umowy stanowi, że materiały jądrowe podlegające niniejszej umowie (zwane dalej NMSA) są ponownie przetwarzane wyłącznie w zgodzie z warunkami określonymi w niniejszym załączniku.

Strony niniejszej umowy,

potwierdzając, że separacja, składowanie, transport i wykorzystanie plutonu wymaga szczególnych środków w celu zmniejszenia ryzyka rozprzestrzeniania broni jądrowej;

uznając znaczenie ponownego przetwarzania w związku z efektywnym wykorzystywaniem energii, gospodarką materiałami zawartymi w paliwie wypalonym lub z innym pokojowym i niezagrażającym wybuchem ich wykorzystaniem, w tym w badaniach;

pragnąc zapewnić przewidywalny i praktyczny sposób wdrażania uzgodnionych warunków określonych w niniejszym załączniku i uwzględniając zarówno zdecydowanie stron do zapewnienia dalszej realizacji celu nierozprzestrzeniania, jak i długookresowe potrzeby związane z programami jądrowego cyklu paliwowego stron;

zdecydowane nadal wspierać rozwój międzynarodowych zabezpieczeń oraz innych środków dotyczących ponownego przetwarzania oraz plutonu, w tym skutecznych środków mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu i skuteczną ochronę fizyczną;

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

NMSA może być ponownie przetwarzany, z zastrzeżeniem spełnienia następujących warunków:

- a) ponowne przetwarzanie odbywa się do celów wykorzystania energii lub gospodarki materiałami zawartymi w wypalonym paliwie jądrowym, zgodnie z programem jądrowego cyklu paliwowego ustanowionym w drodze konsultacji pomiędzy właściwymi organami;
- b) strona, która przewiduje prowadzenie takich działań, przedkłada opis proponowanego programu jądrowego cyklu paliwowego, w tym szczegółowe informacje dotyczące ram politycznych, prawnych i regulacyjnych mających znaczenie dla ponownego przetwarzania i przechowywania plutonu, oraz jego wykorzystania i transportu;
- c) odzyskany pluton jest przechowywany i wykorzystywany zgodnie z programem jądrowego cyklu paliwowego, o którym mowa w lit. a) powyżej; oraz
- d) ponowne przetwarzanie i wykorzystywanie odzyskanego plutonu do innych pokojowych i niezagrażających wybuchem celów, w tym do badań, odbywa się wyłącznie w zgodzie z warunkami uzgodnionymi na piśmie między stronami w wyniku konsultacji na mocy art. 2 niniejszego załącznika.

Artykuł 2

Strony przeprowadzają konsultacje w terminie czterdziestu dni od dnia otrzymania wniosku jednej ze stron w celu:

- a) kontroli działania postanowień niniejszego załącznika;
 - b) rozważenia potrzeby zmian w programie cyklu paliwowego, o którym mowa w art. 1 niniejszego załącznika;
 - c) rozważenia potrzeby usprawnień w zakresie międzynarodowych zabezpieczeń oraz innych technik kontroli, w tym ustanawiania nowych i ogólnie akceptowanych międzynarodowych mechanizmów dotyczących ponownego przetwarzania i plutonu; lub
 - d) rozważenia propozycji dotyczących ponownego przetwarzania, wykorzystania, przechowywania i transportu rozdzielonego plutonu do innych pokojowych i niezagrażających wybuchem celów, w tym badań.
-